

at. 1840

170
e. I. 19.

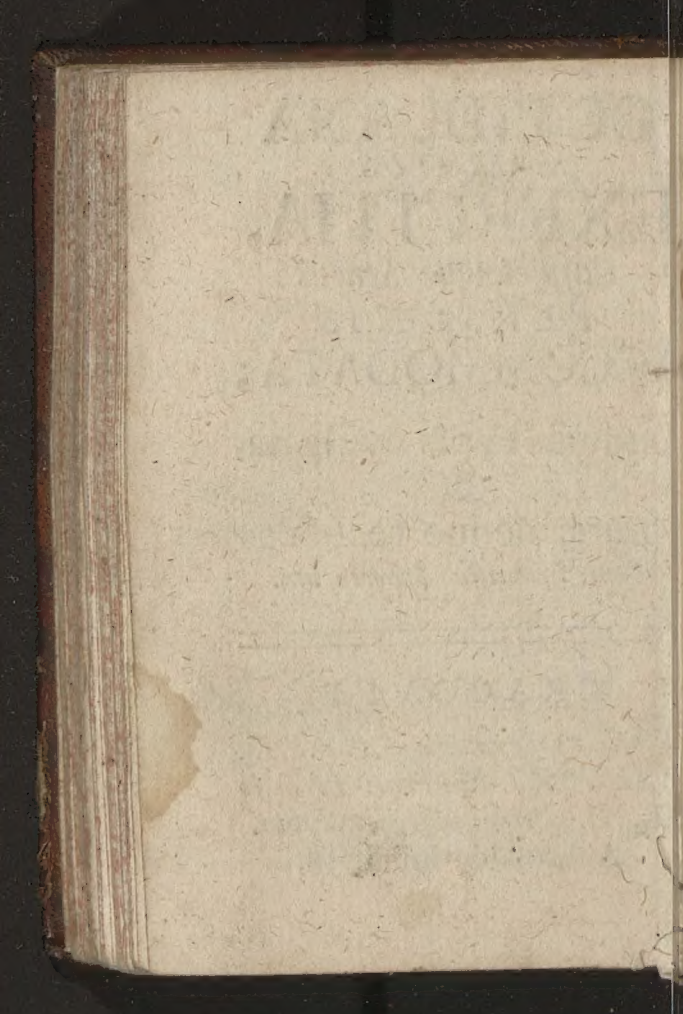

re,
OCTIDUANA
SPIRITUS
EXERCITIA,
Cujuscunque Statûs
PERSONIS
ACCOMMODATA;
Dudum Typis evulgata,
&
nunc denuò recusa.
Cum Permissu Superiorum.

CRACOVIAE

Typis Typographiæ S.C.A.S.K.
ZALEUSKI Ep: Crac: Prefecto
R. D. Petro Antonio Frola.
Anno Domini 1758.

ADMONITIO.

Libellus est mole, sensû liber:
Discursus non tractat, sed in-
dicat. Cogitationes suggerit sim-
plices, faciles, & breves ad motum
idoneas. Si per negotia non va-
cat, diebûs octo continuûs immo-
rari; divide in dies, quæ in ho-
ras dispartitus sum: Satis sem-
per invenies otii, dum voles, ad
unius puncti lectionem: quæ fru-
ctu majore fiet, si non percurras
obiter, sed meditatio singulis in-
sistas. Studiosè pauca dedi, ut,
quæ ex tuo addideris, permove-
ant magis. Si de tempore labores?
indicabo. Exspectas Concionato-
rem in Cathedra: Sacerdotem in
ara: imo tui amici adventum:

*Principis accessum praestolaris? ne
moxa tibi cum tædio, sine fru-
ctu dilabatur, libellum inspicere,
mente potius, quàm oculis, unam
aut alteram veritatem volve; Cre-
de mihi, veluti sigillum in cera, sic
vel levis recordatio, faciet aliquā
in te pietatis impressionem; At vel
maximè cum surgis, aut cubitum
abscedis. Sententiæ ad finem cu-
juslibet exercitii appositæ, sunt ve-
lut compendium meditationis to-
tius, ceu grana essentiæ, quæ sub
parva massa magnam virtutem
continent aptæ ad nutriendam
cogitationem piam per diem, imo
per omnem vitam: His utere cum
bono DEO, & in praxim, quam paucis
indico, redige cogitata ad Dei gloriam,
tuam salutem, & meum solatium.*

DI-

DIES PRIMUS.

EXERCITIUM I

De Fide.

I. **Q**Uæcunque nos docet Fides, divini Verbi nituntur authoritate. Ex ore Christi didicit Ecclesia, quæ fidelibus credenda proponit. Non est errandi deviandique periculum, ubi viæ dux est, ipsa Veritas.

2. Quid prodest homini Christiano Fides, nisi pro regula morum ei serviat. Insanit, qui dubitat de veritate Doctrinæ, quam revelavit DEUS; tot Martyres suo signârunt sanguines; tot scriptis, atque signis firmâ-

firmârunt Confessores; ipsi toties cæterâ mendaces spiritus contrâ, quàm vellent, confessi sunt. Sed is, vel maximè desipit, qui veram credit hanc esse doctrinam, & ita porro vivit, quasi falsam esse sciret. Aliter credere, & aliter vivere, dæmonum est.

3. Fides ergò deinceps, merarum erit actionum regula, vitæ norma. Quod condemnat illa, damnabo, quantumcunque reluctetur natura. In occasionibus, Evangelij Maximas, mundi principiis opponam. Quid dicit mundus? Cedendum est respectui: parendum inclinationi: feren-

Dies primus. 7

dum nihil. Quid docet JESUS Christus? serviendum soli DEO: ferenda propter Deum omnia. Uter melius? an Christus verax? an mundus mendax?

Age gratias DEO, quod in vera vivas Ecclesia, tractimque Symbolum Apostolicum volve, tanquam solennem fidei professionem factururus.

Adauge nobis fidem. Luc: 17.

Quid prodest, si quis catholicè credat, & gentiliter vivat. Petrus Damian:

Exer-

EXERCITIUM II.
De Fine Hominis.

1. **S**OLUS DEUS est noster
Finis ultimus, qui nos
creare non potuit, nisi ad se.
Animus dicit nobis, nos non
esse factos, nisi pro DEO, dum
satiari non potest, nisi DEO.

2. Unicuique tribuendum
est, quod suum est. Simus er-
go Dei, voluntate, cuius sumus
naturâ. Nisi spontè nos ei tra-
dimus ut filios, coget nos sub-
esse velut servos. Quidquid
agas demùm, sub imperio Dei,
vel patris, vel iudicis viven-
dum est. Quod mavis, elige,

3. Res quævis ad suum ten-
dit

dit finem, agitque secundum naturam sibi congenitam. Monstrum fortè in mundo Phæbus, si, qui natus est inferre lucem, induceret tenebras. Sic inutile prorsus est cor meum, si pro solo DEO factum, non est solius DEI. Eja anime, exhibe te creaturam Dei, quæ sit solius Dei. Omnia tua cogitata, dicta, facta quò tendunt! Ah! quàm pauca soli DEO cogitas, dicis, facis? Ut quid terram occupamus, si omnia alia præter illud agamus, propter quod sumus in terra.

*Statue deinceps DEUM solum
in omnibus quæere, nihil ipse,
quod suum est, præcipere.*

10 *Dies primus.*

Dominus meus, & DEUS
meus. *Joan: 20.*

Totum te exigit, qui totum
te fecit. *S. Aug.*

EXERCITIUM III.

De Cura Salutis.

I. **N**egotium salutis, est
proprium hominis ne-
gotium. Aliud quidvis nihili
faciendum est. Machination-
es Principum, Curiarum con-
silia, conclusa, bella, commer-
cia, nugæ sunt, & inutiles tri-
cæ. Unicum & maximè ne-
cessarium est negotium, ser-
vire DEO, suamque salutem
cura-

curare. Omne bonum hominis, omnis perfectio, felicitas omnis in hoc consistit. Homo non est, qui negotium negligit tanti momenti, cujus & incerta est consecutio, & irreparabilis jactura. Quàm cæca mens est, quæ vivere semper cogitat, & nunquam cogitat vivere benè; tota fortunis inhiat, & nullam curæ partem in negotio felicitatis æternæ ponit? Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur?

2. Omnes reliquæ creaturæ non sunt factæ, nisi propter salutem nostram. Inutiles

12   *Dies primus.*

les fiunt, dum eum in finem non usurpantur, adeoque, cum primùm homo suæ salutis attendere desinit; Sol lucem, cæli motum, terra fruges, Angeli tutelam subtrahere deberent; vel potius omnes cum ipso ad nihilum redigi creaturæ, cum sit indignus vita, qui non vivit DEO.

3. Interea plerique mortaliū de nullo minùs, quàm de salute solliciti, curant omnia præter salutem. Ex omnibus emolumentum quaritur. Pecunia, ne sit otiosa, fænor locatur: Agri coluntur & vineæ, ut ferant in tempore fructus suos. Omnis de-
plora-

ploratur jactura, præter eam, quæ immensâ est, & nunquam recuperanda. Quanti pro corpore sumptus, pro anima ne labor quidem impenditur. Quô modô vivendi ostendimus, videri nobis vel animâ nostram non esse nostram, sed inimici nostri, sed vilis bestię: vel nullam nos animam possidere: vel accepisse, ut perdamus.

Propone tuam maximis etiam impensis salutem accurare, & animum sume, quem Pontif: Benedictus XII. induerat. Is nefas aliquod à Rege flagitatus: Si duas, inquit, unimas haberem, unam, o! Rex, tuis gratis

tiis impenderem, sed cum unica sit, eam tui causâ perde, e non volo.

Unum est necessarium. Luc. 10.

Ubi salutis damnum est, ibi jam utique lucrum nullum est. S. Euch:

EXERCITIUM IV.

De non differenda Conversione.

I. **N**imium differs, te tradere DEO. Videris velle manibûs ejus elabi. An igitur malum est, bonum esse? aut probrô ducis, probrosam vitam abrumpere? Non potest venustas infinito amore digna, citò nimis amari. Cras, oras,

cras, cur non hodie? cur non hâc ipsâ horâ? nunquid cras faciliùs catenæ meæ dissolventur? Eritne cras minùs durum cor meum? An igitur ignoras à tempore, quod omnia debilitat, malos habitus firmari, dilatis remediis morbum ingravescere?

2. Quid impedit, quòminùs Deum ad pænitentiam intùs & foris hortantem audias? quid abiterret? Grave est, vitam deliciis innutritam invertere, vitiis inolitis defuescere. Fateor, si de principio loqueris: nam verè conanti conversio dulcescit in dies. Et verò, quid facere grave-
tur

tur peccator, qui Deum ador-
rat crucifixum, qui veniam
sperat, paradisum expectat?
Si quid est nobis, erit vel ma-
ximè formidandus ille nimius
divinarum gratiarum abusus,
quem committimus differendo?

3. Differre qui possum, in-
certus de crastino? An ego
vel unius horæ sum dominus?
Quid si numerus meorum cri-
minum hodie completus su-
bitam Numinis proritet vin-
dictam? Expectat me DEUS,
sic scriptura confirmat: Pos-
simne die crastina ad eum
venire, non affirmat. Qui pæ-
nitentibus veniam proniat,
diem crastinam non ipopon-
dit.

dit. Fortè tempus erit adhuc,
fortè non erit. Omnis expers
est rationis, qui salutem in
casibus fortuitis fundat & con-
stituit.

*Reflecte mentem ad illud tem-
pus, quo differs te DEO trade-
re, & ad discriminis, in quo ver-
saris, aspectum contremisce.*

Dixi, nunc cæpi. Ps. 79.
Nulla satis magna securitas,
ubi periclitatur æternitas,
S. Gregor,

DIES SECUNDUS.

*EXERCITIUM I.**De Morte.*

1. **M**eritò formidat mortem, qui malè vivit. O! quæ reddenda ratio post vitam mundanam & sensualem! Quantus mæror, omnes quærendæ salutis occasiones perdidisse! In peccatis suis, in Dei odio mori: o mors terribilis! o! momentum funestum, quò finiuntur gaudia temporis, & incipiunt pænæ æternitatis.

2. Quid vellem in hora mortis fecisse, nunc agam id ipsum, ne, non fecisse, me
tan-

tandem pæniteat. Pretiosum est tempus, quia incertum. Quodlibet vitæ momentum esse potest ultimum. Quò vixeris diutiùs, eò morti vicinior es. Sed & juvenis sponsus sæpè tumulum in thalamo reperit. Certa mors est, dies & genus mortis incertum. Cave, ne te inveniat imparatum.

2. Quàm sunt viventis & morientis diversa de mundi bonis judicia! Quid terra sit, apparet, cùm reliquenda est. Mors consultorum optimus, larvas rebus detrahit. Quò migrabit hæc venustas, hæc divitiæ, hoc gaudium, ille plausus & honor? Quod moriens

ens format de omnibus hisce
judicium? Ah! quàm exiguus
apparet mundus ad lucem il-
lius facis, quæ nos in agone
illuminat. At, dolor! erro-
ri corrigendo tempus non sup-
petet.

*Expende, quid sit, de quo po-
tissimum tibi metueres, si nunc
moriendum foret, eique quàm ci-
tissimè potes, occurre. Assuesce
sic actiones obire singulas, velut
postquamlibet moriturus, præcipuè
Confessionem & Communionem.*

Unò tantum gradu, ego
morique dividimur. 1. Reg. 20.

Christiano crastinum non
est. *Tertull.*

EX-

*EXERCITIUM II.**De Iudicio Extremo.*

O! Supreme Iudex! miser
ego sistendus sum ali-
quando tribunali tuo judi-
candus, prout gesserō hac in-
vita sive bonum sive malum!
Huic veritati fidem habeo
tam firmam, vivamque, velut
si tuba jam jam intonasset,
mortuos suscitatura.

2. Quid dicam? Ubi meis
& omnium oculis patebunt
omnes cogitationes meæ pes-
simæ, facinora sceleratissima?
O! tremenda dies illa, dies
iræ Domini, dies magna & a-
mara valde, quando cali mo-
vendi

vendi sunt & terra! Quid sum miser tunc dicturus, cum vix justus sit securus? O! tremendum judicium, in quo nec occultatio criminis, nec excusatio locum habet, deprecatio non auditur, appellatio non conceditur!

3. Quam sententiam impænitens peccator exspectas ab inexorabili DEO? O fulmen horrendum: *Ite maledicti*. Et quò ibunt Domine, isti à te maledicti? in quem se mundi angulum recondent? in ignem æternum. O funestissimum exilium! avelli à DEO, à DEO maledici, cum dæmonibus pati, vah! qualis hæreditas.

Ad-

Adverte, cujus te vel maxime puderet, si modo Judici Deo sistereris? Et ubi sollicitaris ad peccandum, quia nemo videt, memento videre Judicem, qui revelabit omnia, etiam secretissimos cordis motus, pœnitentiâ non expiatis.

Ante faciem indignationis ejus, quis stabit? Nahum i.

Væ etiam laudabili vitæ hominum, si remotâ misericordiâ discutias eam. S. Aug:

*EXERCITIUM II.**De Inferno.*

I. **Q**uantum nos terreret infernus, si lamentabiles damnatorum clamores audire daretur! Suspirant, gemunt, ululant mediis in flammis, ut bellæ feroces. Accusant se de peccatis, deflent, detestantur, sed serò nimis. Eorum lachrymæ ignem, quò nunquam consumendi torrentur, accendunt, non extinguunt. Pœnitentia damnatorum, quàm crudelis es, & quàm inutilis.

2. **DEUM** nunquam intueri: igne infernali, cujus noster umbra est, æternum uri:
omnis

omnis generis tormenta sine
ulla respiratione aut consolacione,
simul perpeti: Dæmones in oculis,
furorem ac desperationem in animo
semper habere, qualis vita!

. 3. Prendent infelices illi,
tæt à se neglectas obtinendæ
salutis occasiones. Præterito-
rum gaudiorum ac voluptatum
memoria, vehementissimè præ-
sens eorum tormentum acuit.
Nihil verò cruciat illos magis,
quàm quòd sua culpâ perditì,
DEI recordationem excutere non
possint.

*Descende vivens in infernum,
ex damnatis quære, quàm miser*

B

eorum

eorum sit status? quid eos illuc
præcipites egerit? eorumque da-
mno discite DEUM timere, ac
periculum, in quo versaris, formi-
dare.

Quis poterit habitare de
vobis cum igne devorante?
Isaiæ 33.

Ardor gehennæ ardorem
extinguit luxuriæ *S. Isidor*
Pelus.

EXERCITIUM IV.

De Æternitate Pœnarum inferni.

I. **A**N pote't ulterius divi-
nus se rigor extende-
re, quàm, ut gaudia tam flu-
xa, suppliciis nunquam ter-
minan-

minandis castiget: Esse infelicem, quamdiu DEUS erit DEUS, heu quanta infelicitas! An non satis est, summus esse damnatorum cruciatus, ut esse oporteat etiam æternos! Unius aviculæ punctura, (quàm leve malum!) si duraret semper, evaderet intolerabile. Quid igitur futurum?

2. O! æternitas! æternitas! si damnatus totô funderet sæculô non nisi unicam lachrymulam, ubi tamen tot lachrymas effudisset, quot omnium fluviorum ac marium alveis implendis sufficerent, post tot annorum milliones non plùs

B 2 pro-

profecisset, ac si pœnarum æternitatem hodiè primùm inchoaret. Omnes àëris atomi, litorum arenæ, sylvarum folia, animantium pili, numerando finiuntur: non decrevit æternitas, quantos, quantos annorum milliones ab ea subtraheris.

3. Dammati non tantùm per omnem æternitatem acerbissimè cruciantur, sed eos ipsa cruciat singulâs momentis æternitas. Æternitas ipsis semper objicitur, in omnes eorum pœnas ingreditur; semper animô volvunt: quos patimur cruciatus, nunquam finientur. O! cogitatio crudelis!

lis! O! status lamentabilis;
æternum lugere, æternum uri,
frendere æternum, ac furere!
Ah, si hoc ita, velut damna-
ti concipiunt, caperemus!

*Elice actum fidei, de pœnarum
æternitate, quibûs peccatum mor-
tale vel unicum justitia divina
punit. Horrendum hominis ma-
lum est, infelicem æternitatem
non nisi per experientiam pro-
priam edoceri.*

Ibit homo in domum æter-
nitatis suæ. *Eccl: 12.*

Momentaneum quod dele-
stat; æternum quod cruciat.
S. Augustinus.

DIES TERTIUS.
*EXERCITIUM I.**De horrore peccati.*

1. **Q**uanta jactura est, Deum perdidisse! Se credunt infelices, qui, bonis ex se caducis, per litem, aut aliud infortunium exciderunt; quid erit igitur, infinitum bonum perdidisse? Infelix anima, quæ Deum amittit peccando! at infelicior, quæ cætera perditæ quærit, de solo DEO amisso non dolet.

2. O! peccatum, quàm es frequens inter homines, at quàm ignotum simul! Ludendo jocandóque te reum facis execrationis divinæ: quàm *le-
rius*

rius est iste lusus, jocus quàm infacetus; DEUS etsi merus amor, odit peccatum infinitè; nec minùs peccatorem. Parum odisse, est parum mali velle: ad mortem odisse, est velle mortem: sed infinitè odisse, est sic odisse, ut nequeat comprehendi. Quid timebis tandem, obstinate, si horrendum istud DEI summè potentis odium non formides?

3. Spectaculum horrore plenissimum est, spectaculum montis Calvarix. Interim animæ divinâ gratiâ spoliatae status horribilior est illa morientis in ligno catastrophâ. JESUS non moritur, nisi ut pec-

catum extirpet. Plus abhorruit à peccato, quàm à supplicio.

Concipe verum de peccatis dolorem. Inter omnes jacturas, sola gratiæ jactura desclenda est, quia hæc unica per lachrymas resarciri potest.

Quem fructum habuistis in illis, in quibus nunc erubescitis? *Rom: 6.*

Væ animæ audaci, quæ speravit, si à te recessisset, se aliquid melius habituram.

S. Aug:

EX-

*EXERCITIUM II.
De fuga peccati venialis.*

1. **Q**uis poterit inire numerum venialium nozarum, in quas per omnem vitam incidisti? Credis, quod ideo leves sint, quia multæ sunt? At nosti Theologorum esse sententiam, si mortales omnes unius jocosæ mendaciosi beneficiò salvari possent, haud tamen probaturum esse DEUM, fieri malum intuitu nostro tam tenue, ut eveniat bonum tantum. Et tu propter nugas, respectus, & timores humanos bibis, velut aquam, iniquitatem?

2. Leves excessus sæpè sunt periculosi, sternūtque viam ad graviores, & denique ad exitum sempiternum. Nimiùm tibi ipsi præfidis, cùm putas te staturum in parvis, in grandia non prolapsurum. Non es constantior, nec sanctior Davide, quem levis aspectus in amores impuros, & eadem innocentis protraxit. Quamvis & hoc servile sit ingenium, vitare tantùm ea, quæ sub capitis pena prohibentur, cùm filii vel minima vitent, quòd DEO ita gratum esse sciant.

3. Peccatum etiam leve non manet impunitum. Nisi penitens

nitens hac in vita lachrymâs,
DEUS judicans igne post hanc
vitam expiabit. Dic, quô pre-
tiô vivus exuri velles? Nul-
lô inquis. Et tamen huic te
periculo ob exigua sensuum
oblectamenta exponis? fervo-
rem imminuis, divinam tibi,
tuisque benedictionem sub-
trahis.

*Si sapias, nihil æstima parvum,
quô scis magnum, imô ter maxi-
mum, & optimum Deum offendi.*

*Qui spernit modica, paula-
tim decidet. Eccl. 15.*

Mens Deo dicata sic caveat
minora vitia, ut majora.

S. Bern:

*EXERCITIUM III.**De usu temporis.*

1. **U**bi sunt dies vitæ tuæ, nunquid transierunt sicuti fumus, qui disparuit, Ex tot annis vitæ, mediam partem somno, tertiam negotiis, lusuibus, vitiis dedimus, vix millesimam DEO. Tam brevis est hæc vita, quam tamen ita prodigimus, quasi vel nunquam illa finiretur, vel in ea nihil agendum restaret.

2. Pretium temporis novērunt, qui amiserunt. O! si damnatus epulo vel unicum haberet momentum, quàm illud impenderet fructuosè.

Ve-

Veniam Petrus, gratiam Paulus, Latro gloriam lucrati sunt tempore non multo. Tu nundinarum observas tempus accuratè, meritorum occasiones negligis. Erit fortè, cùm inducias flagitabis usque manè, sed tempus non erit ampliùs.

3. Ille dies non est optimè collocatus, quò negotia tua maximè promovisti, divitias plurimùm accumulâsti: sed ille, quò plús meriti comparâsti, DEO plenius satisfecisti. Sic age quâvis horâ, ut quid agas, rogatus, verè subdas: DEO, salutis, æternitati laboro.

*Altè animo tuo imprime: Tem-
pus*

*pus omne, quod propter Deum
non impendis, esse perditum:
sed & consociis tuis otiose con-
fabulântibus inclama: Amici,
diem perdimus.*

Deus nemini dedit spatium
peccandi. *Eccl. 15.*

Vacat tibi, ut Philosophus
sis, non vacat tibi, ut Chri-
stianus sis. *S. Paulus.*

EXERCITIUM IV.

De usu Gratiarum.

- I. **N**Ullam habemus gra-
tiam, nisi quam san-
guinis sui pretiô nobis com-
paravit JESUS, & pro no-
bis à Patre petiit. *expirans*
in

in Cruce. Hinc datam è cælo cogitationem bonam negligere, piam inspirationem suffocare, est JESU Christi sanguinem proculcare, est mortis D mini fructum inutilem facere.

2. DEO sumus obstricti, non eas tantùm ob gratias, quas obtinuimus, sed & ob illas, quas elargitus esset, nisi posuissemus obicem. Lucente Sole si fenestras oppandimus, non ille radios à nobis, sed nos avertimus, in quorum libertate positum erat, iis uti.

3. Fortè plures anni sunt vicenns, quibûs ad pium opus instigamur, & nondum oble-
qui-

quimur. Quamdiu scholam
S. Spiritûs frequentabimus
absque profectu? toties invi-
tamur promissis, minis urge-
mur: & præstamus nihil. Cre-
de mihi, exactus Creditor
est DEUS. Exiget abs te ta-
lenta cum fænore. Cur pecu-
niam Domini tui abscondis?

*Age gratias Spiritui Sancto,
pro omnibus; quas tibi largitus
est, gratiis. Pete veniam de ne-
glectis. Audi modo, quod sugge-
rit, & time, ne tibi toties surdo
nihil porro loquatur.*

Cui multum datum est, mul-
tum quæretur ab eo. *Luc. 12.*
Gratiam sequitur iudicium.

S. Basil.

DI-

DIES QUARTUS.

EXERCITIUM I.

De usu Sacramentorum.

1. **S**acramenta, canales sunt, per quos pretiosus sanguis, & merita Christi Domini ad nos devolvuntur. Scaturigines sunt gratiarum salutis nostræ maximè necessariarum. Qui Sacramentis abutitur, Christi merita reddit inania, sibi que salutem facit impossibilem.

2. Abuti Sacramentis, est eorum effectum per malam ad ea dispositionem impedire. Quanti causa timoris est, tot fecisse confessiones sine ulla con-

conversione; Cibô Divino toties refectum esse, vitam nihilominus ducere brutalem! Christianus, qui semel dignè sacram Eucharistiam percipit, pares Martyrio subeundo vires accipit. Quid cogitas?

3. Quod maximè dolendum est, dum Christi Domini corpus absque vero peccatorum dolore suscipimus, iudicium nobis secundùm Pauli verba manducamus, & nostram, ut sic loquar, incorporamus damnationem. Quid ages, cùm erit reparatio facienda JESU Christi sanguini, toties indignis & sacrilegis cõunionibus profanato?

Con-

Considera, quinam sint defectus
Confessionum & Communiorum tu-
arum, & confer cum dispositio-
ne sancta cujusdam animæ, sic ad
ea mysteria se conferentis, velut
iis perceptis subito esset Judici
sistenda.

Probet autem seipsum ho-
mo. I. Cor: II.

Pœnitentibus dico, quid
prodest, quia humiliamini, si
non mutamini. S. August.

EXERCITIUM II.

De Sacro.

I. SACRUM, est representatio
ac renovatio Sacrificii
Crucis, fitque in templis quo-
tidie, quod in Calvaria factum
fuit.

semel. Nihil DEO gratiùs feram
cero, quàm ubi Divino huiusmodi
Sacrificio adstitero. Ut verò eis
interfui Christianè, Sacerdos me
tis me intentionibus jungere
meas oportebit, & DEO Pa-
tri Filium offerre, vel potiùs
cor meum Christi cordi, uni-
cè, simulque præsentare.

2. Deum singulis penè mo-
mentis offendimus, & pœnas
infinitas nostris promeremur
criminibùs. Quomodo justi-
tiæ Dei satisfiet, nisi Domini
nostri cruciatus in supplemen-
tum offerimus? Omnes pœ-
nitentium austeritates, omnes
Martyrum cruciatus, omnes
miserorum afflictiones, vel mi-
nimum

suminum peccati debitum extinguere non possunt sine Crucis Sacrificio, cujus merita nobis per Missæ Sacrificium applicantur.

3. DEUS tot in mundo scelera pati non posset, nisi in medio Urbium perditissimarum toties Filium suum ad aras nostras immolatum cerneret. Hujus amandissimæ victimæ aspectus vibratum justitiæ gladium inhabet. Si crimina nostra vindictam clamant, effusus JESU Christi sanguis misericordiam reposit, & impetrat. DEI Filium sub hoc victimæ statu sæpius adoremus, & oblationes nostras

stras ei deferamus. Quàm nobis, & ipsi probrosum est, quòd toties in templis solus relinquatur, dum aulæ Principum mundanorum turmâs Procerû inundantur.

Statue sacrum audire quotidie, idq; cum omni debita Sacrificio tam augusto reverentia. Sic ad templum, velut ad Calvariam accede morienti Christo adstiturus.

In omni loco sacrificatur, & offertur Nomini meo oblatio munda. *Malach. 1.*

Tunc verò pro nobis hostia erit DEO, cùm nosmetiplos hostiam fecerimus.

S. Gregor:

EX.

*EXERCITIUM III.**De Eleemosyna.*

I. **Q**UÀM Christo Domino sumus obligati, quòd nobis, occasionem sibi beneficiendi præbuerit, substitutis in sui locum pauperibus. In Eucharistia est, ut adorationes nostras excipiat, sequē fidelibus præbeat in cibum. Est in pauperibus, ut nostram commiserationem eliciat, & à fidelibus nutriatur. Beatus homo, qui Christo Eleemosynam donat; infelix, qui negat. Cani tuo præbes alimenta, IESUM crucias inedia? Quanta hæc injuria! barbaries quanta!

2. Quod Magnatibus impen-
 ditur, ut plurimum per-
 ditum est: quod DEO, nun-
 quam. Omnia reddit cum o-
 fanore; liberaliter compen-
 sat etiam haustum frigidum.
 Luxus, lusus, dissolutio, in-
 gluvies mille domos redegit
 ad incitas; Eleemosyna nul-
 lam. Singularis ars est acqui-
 rendi bona, egenis benefa-
 cere.

3. In die iudicii juxta men-
 suram & numerum Eleemo-
 synarum judicabimur. Quid
 tot parci Eucliones accu-
 sationibus pauperum, Christi
 Judicis exprobrationibus re-
 spondebunt? Ite malefacti

in ignem æternum, quia esurivi, & non dedistis mihi manducare; nudus fui, & non me cõoperuistis, &c. Animus in pauperes durus, est animus reprobi: benignus in pauperes, prædestinati. Quid poterit contra nos dicere Judex noster, si vestes, panes, pecunias nostras suis in manibus conspiciet? Non est, quod Judicem formides, si causam tuam pauperes egerint.

Considera, quem geras in egeno: animum? An velut Christi Fratres, & membra aspicias, & tractes.

Faneratur Domino, qui miseretur pauperis *Prov: 19.*

C Da-

Date omnibus, ne, cui non
dederitis, ipse sit Christus.

S. Aug:

EXERCITIUM IV.

De Exemplo.

I. **P**Lures animas malum
exemplum damnavit,
quàm omnes unquam sancti
perduxerint ad salutem. Si
pateret infernus, vix una fo-
ret anima, quæ non huic,
aut illi suam adscriberet da-
mnationem. Jubemur inimi-
cos diligere, cur animas no-
bis amicas occidimus? Qui
usque adeò fuit infelix, ut
animas DEI sanguine redem-
ptas in damnationem pertra-
xerit,

no xerit, habet, quod meritò suæ
s. saluti timet. Quid à Christo
JESU sperare possumus, ubi,
quod tanti ei constitit, ipsi
præripuimus?

2. O! Patres & Matres, qui
parùm vivitis christianè! Præ-
staret unquam fuisse natos,
qui sunt è vobis liberi! Vi-
tam iis mortalem datis, & eri-
pitis immortalem? Quando
suam illi beatitudinem in die
judicii reposcent à vobis, quid
respondebitis?

3. Induamur Dominum no-
strum JESUM Christum: Ejus
Spiritus, regimen, virtutes,
vivendi norma in nobis agno-
scentur; ut ex intuitu nostri

nascatur ejus recordatio. Non
minùs fraternæ salutis per vi-
tam exemplarem, quàm per
scandalosam fraternæ damna-
tioni conducimus. II.

*Adverte, quid in te sit, quod
offensionem proximo præbere pos-
sit, & cave, ne criminum alieno-
rum pondere opprimaris, satis a-
mo e propriorum gravatus.*

Væ homini, per quem scan-
dalum venit. *Matth: 8.*

Pro tantis reus, quantos se-
cum traxerit in reatum.

Salvianus.

DIES QUINTUS.

EXERCITIUM I.

De præsentia DEI.

I. **D**EUS ita me nunc aspi-
cit, ut si solus in mun-
do forem: Vel potius in me
residet, velut oculus infinitè
illuminatus, qui me observat
in omnibus, cui nihil non per-
spectum evadit. Eâdem me
visione videt, quâ semetipsum
comprehendit, tamque forti
ac intentâ mentis applicatio-
ne fertur ad me observandum,
& funditùs perspiciendum,
quasi cessaret à propria sui
contemplatione. Hoc ego cre-
do, & Deum ita in me præs-
entem & agentem adoro. 2.

2. Millies mihi probrosius est, si peccata mea divinis oculis appareant, quàm si mundo universo palàm exponerentur aspicienda. Vellétne coram famulo parrare, quod in Regis Regum conspectu facere non erubescis? Quæ cæcitas! adeò mundi oculos horrere, & Divinos tam parùm vereri?

3. Omnes noctis tenebræ non sunt adeò densæ, ut nos oculo Divino tegant. Loca desertissima, recessus obscurissimi divina pleni sunt Majestate. Frustrà hominum consortia fugiuntur & oculi. Ubi què DEUS reperitur.

Eni

Enitere DEI præsentis memoriam animo tuo semper impressam habere. Remedium est contra peccata præsentissimum: DEUS me videt. Hoc sufficit, ut dum fervet passio cohibeamur.

Oculi mei semper ad Dominum. Psal. 24.

Si peccare vis, quære ubi non te videat DEUS, & fac quod vis. S. August.

EXERCITIUM II.

De confidentia in Deum.

I. **H**omo confidit sanitatem suam medico, littem advocato, vitamque, si cæcus sit, puero vel cani. Et

C4   erit

erit difficile nobis nostra committere DEO?

2. Providentia Divina formicas etiam & culices alit, & tegit, cur formident animæ ad Imaginem DEI creatæ, & Christi JESU sanguine redemptæ? DEUS paganos, sui ignaros, nutrit: gratiis cumulat, erga Sacrosanctum Nomen suum blasphemos; Quid pro Christianis se honorantibus, atque amantibus non faciet?

3. Res nostræ multò meliùs in DEI manibus, quàm in nostris suat positæ. Illum finamus agere, Pater est. Efficiet ingens ejus erga filios amor, ut ubique nobis consulat. Nobis

his suam adstipulatus est protectionem, verbô non deerit. Cælum prius & terra peribunt, quàm DEUS hominem in se confidentem perire sinat.

Examina Cor tuum, an Christi meritis & Divinæ bonitati sine metu confidat.

DEUS meus es tu: in manibus tuis sortes meæ. *Ps. 30.*

Projce te in eum: non se subtrahet, ut cadas. *S. Aug.*

EXERCITIUM III.

De diffidentia sui.

- I. **N**ihil habet homo seipso
timendum magis. In-
firmitas propria plùs ei timo-
ris,

ris, quàm omnes internæ potestates incutere debent. U. ô verbô, u. ô suspiriô, unô aspectû prosterne potes. Adam peccavit: Salomon DEI oblitus est: S. Petrus Christum Dominum abnegavit. Quid arundinibus fiet, si cedros minimus venti flatus terræ aliiat?

2. Homo sapissimè non la-
cessitus vincitur: Nostræ pas-
siones, nostri que sensus omnî
momentô in nos conspirant.
Ipsium cor nostrum est inimi-
corum omnium maximè da-
mnosum. Qui persecutionibûs
prosterne non poterant, in de-
serto suâ sponte lapsi sunt.
Post-

Postquam tyranos & dæmones
vicerant, suis cupiditatibus
succubuerunt. Cave, ne tibi-
metipsi nimiùm blandiaris.

3. Sanctissimi Viri ad pri-
mam de rebus animæ suæ con-
siderationem intremuere. Au-
diti sunt frequenter suspira-
re Anachoretæ, ac pænitentes
in hora mortis, de formidan-
dis justitiæ divinæ decretis,
quid essent, aut quid esse pos-
sent ignari, cum metu & tre-
more suam operabantur sa-
lutem. Unicum momentum
potest sanctum in reprobum
convertere.

*Itaque dic cum S. Philippo
Nerio; Domine, cave tibi à me
C6 hodie*

*hodie, nam si me mihi relinquant, te
prodam. Prævide occasiones, eas-
que periculo maximè obnoxias
puta, à quibus nihil tibi timen-
dum arbitraris.*

*Qui se existimat stare, vi-
deat, ne cadat. 1. Cor. 19.*

*Quamvis sis in tuto, noli
esse securus. S. Aug.*

EXERCITIUM IV.

De respectibus humanis.

I. **M**undus loquitur? sine
loqui, & obloqui:
Stultorum discursus, quò mi-
nùs sapias, efficere non de-
bent. At, quid dicent homi-
nes? Diceris Deum præ ho-
mini-

minibus timere: Etiam solutissima vitæ mortales te clam æstimabunt & sibi dicent: hoc te meritò facere. Porro quid interest, quæ de te dicantur: dummodo satisfeceris officio tuo, nec DEUS aliud à te requirat.

2. Quale dedecus est? Erubescere Evangelium, & ejus sequelam sibi ducere pudori? Honorari credimur, cum gentilitios Principum colores gestamus, & insignia Christi palam ferre verecundamur? Viliissimi artifices sui faciunt operis professionem publicam, & Christianos pudet videri Christianos? Qui Filium DEI coram

ram hominibus erubuerit confiteri, erubescet & illum ipse confiteri coram Patre suo.

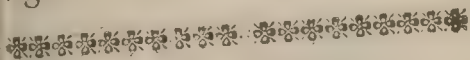
3. Et verò, Sanctissime JESU, erubescendum aliquid sit in te? Numquid infame tuum est nomen? aut probrosum, Maximas tuas, & exempla tua conlectari? Gloriantur impii se blasphemos, commessatores, impudicos esse, te hominem esse frugi pudebit? Quidquid frendeat mundus & Erebus, honestissimus est is mundo, qui DEO fidelissimè servit, & qui apertissimam altissimamque facit eidem serviendi professionem.

Pete à te ipso : an illud mundi
di

*ti phantasma te non absterreat
ab officio hominis Christiani?*

*Non erubesco Evangelii-
um. Rom. 1.*

*Quid times fronti tuæ, quam
signo crucis armasti? S. Aug:*

DIES SEXTUS.

EXERCITIUM I.

De amore Dei.

I. **D**EUS ita dilexit nos, ut
Filium suum unige-
nitum daret. Si quid habuif-
set melius, dedisset. Nun-
quid sat carò emitur amor
noster, si hôc ematur pretiô?
Finita bonitas sui amorem
provocat! non amavero infi-
nitam?

nitam? Ah! an quia est infinita, desinit esse amore digna?

2. DEUS meum reposcit amorem; Estne mandatum nimis rigidum, venustatem infinitè amabilem diligere? flagitat ut amem ex toto corde; Pro tanto DEO, tam vile cor rependere, an existimas iniquum? sed qui dicit totum, nihil excipit: quamlibet partem dederim, nisi totum donavero, nihil do.

3. Si finiri posset æternitas, etiam dæmonum judiciô, inferni pænâs emi posset gratia Dei amandi. Nullus damnatorum est, qui se beatum non existimaret, si post innumera dolo-

dolorum læcua, unicum amoris actum posset elicere. Potest, si velis, & nullo quidem dolore Deum amare toties. Id posse, & non facere, malum est inferno majus.

Abjice omnem amorem alium ab amore DEI, quamque potes intensissimè & sæpissimè Deum dilige super omnia.

Si charitatem non habuero, nihil sum. 1. Cor. 13.

Si amare pigebat, redamare non pigeat. S. Aug.

EXERCITIUM II.

De amore Christi.

- I. **N**ihil unquam tanti constitit, quanti anima mea,

mea, cujus pretium fuit vita divina. Infernum promeritus fueram: Dæmon, & omnes creaturæ meorum criminum vindictam exposcebant: Nihil exaudivit DEUS, quàm Cor JESU, quod pro me gratiam flagitabat, & ne flagitaret gratis, pro me redimendo guttas omnes sanguinis effundebat. Unde, licet DEI Creatoris mei non essem, forem tamen JESU Christi Redemptoris mei. Minimum, quod præstare teneor, est, ut acceptæ gratiæ gratus existā, si vitam pro vita non rependero, amorem saltem amori referam.

2. Dum

2. Dum cani os exsuccum porrigo, pro bono tam futili suum mihi reddit obsequium, fidelitatem & custodiam. JESUS Christus sua merita, gratias suas, suum etiam sanguinem mihi largitus est, & etiamnum sine affectu perduro! Disce ingrata anima, disce, vel à bestia tui partes officii: Canis tuus, judex tuus est, & instructor: Cujus, si ductum non sequeris, non ratione tantum, sed etiam sensu cares.

3. Amicis cæteris animum sat facilem ostendimus, eorum in nos officia mutuâ obsequiis non demereri, minùs
urba-

urbanum ducimus. Solus igitur Christus erit, qui nos induratos & ingratos experietur? Et quis amicorum nostrorum pro nobis crucifixus est?

Pete Christi amorem ab ipso Christo, qui nequit amari sine sua gratia.

Si quis non amat Dominum nostrum JESUM Christum, anathema sit. 1. Cor: 16.

Si totum me debeo, pro me facto, quid addam pro refecto, & refecto hōc modō.

S. Bern:

EX-

*EXERCITIUM III.**De amore Proximi.*

I. **Q**ui proximum verè non amat, nec Deum amat verè. Quidquid egerimus boni, nihil egimus, si non amavimus fratres nostros. Ipsum martyrium sinè dilectione proximi DEUS averfatur.

2. Hoc est mandatum meum, ajebat JESUS, ut sicut ego dilexi vos, ita & vos invicem diligatis. Licet in homine nihil esset amore dignum, nisi quòd à Christo fuerit dilectus, nonne sufficeret, ut eum amares ex corde. Delicatus fuero, si id amare non possim, quod Salvator meus plus seipso dilexit.

3. An sic omnes diligo, sicut dilexit me JESUS? ut pro singulis, etiam infimæ sortis hominibus, paratus sim fortunas & vitam profundere? O! ratam in Christi fidelibus pietatem? & tamen hæc est Christi, ac verorum Christianorum pietas.

Excita in te affectus tenero. erga eum, quem tam tenere JESUS amavit, propone, nihil agere, quod lædat proximi charitatem.

Qui diligit proximum, legem implevit. *Rom: 13.*

Dilectio sola discernit inter filios Dei, & filios diaboli. *S. August:*

EX.

EXERCITIUM IV.

De amore Inimicorum.

1. **C**hristianæ Fidei tam est propria charitas, ut & inimicos diligere teneamur JESUS Christus & præceptum dedit & exemplum. DEUS est, qui præcipit, & parentes inviti? DEUS suæ mortis ignominiam & diritatem tortoribus dimittit, & nos fratribus nostris leves injuriolas remittere non poterimus?

2. Dimittite, & dimittetur vobis. Non parcenti non parcet DEUS. Christianus, qui vindictam spirat, quoties Orationem Dominicam recitat, toties ore se proprio condemnat.

innat. Vel amandi nobis sunt
inimici nostri, vel nos ipsi no-
bis odio habendi.

3. Duo Christiani odiō se-
se invicem infectantes, non
videntur ejusdem esse religio-
nis. Quomodo enim eadē
aras accedant, eundem cibum
manducant, idē cælum &
eandem sperent æternitatē, qui
se mutuō nec ferre, nec aspi-
cere possunt. Solos dæmones
odisse licet, & non est, nisi
damnatorum mutuīs sese odīs
conficere. Vindictæ spiritus,
malignorum spirituum chara-
cter est.

*Quam ergo indignum est homi-
ne Christiano, odisse, & persequi
eum, pro quo Christus mortuus est?*

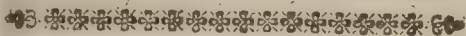
Qui

Dies septimus. 73

Qui odit fratrem suum, homicida est. 1. *Joan.* 3.

Vindicari vis Christianus? nondum vindicatus est Christus. *S. August.*

DIES SEPTIMUS.

EXERCITIUM 1.

De imitatione Salvatoris nostri.

1. **P**rimus homo perit, quòd Dei similitudinem affectaret: Modò salvari nemo potest, nisi Filio Dei similis evadat. Ex quo Deus homo factus est, exemplar vitæ se nobis exhibet, cui nostram conformemus. Christus prædesti-

destinatorum Caput est. Re-
probus est omnis, qui non est
ei similis.

2. Mundi novitates tantâ
curâ inquiruntur: in Christi
vitam nulla fit reflexio. Suo-
rum Principum mores etiam
fædos æmulantur aulici, suo-
rum præceptorum defectus
imbibunt discipuli. An un-
quam Christi Domini mei,
Magistri mei virtutes imitari
seriò cogitavi! Proh pudor!
me nec pedem movisse, ut
ejus vestigia sequerer! Quàm
triumphat Dæmon, se plures
habere asseclas, quos perdat,
quàm Christus sequaces nu-
meret, quos coronet!

3. Quid

3. Quid dicam in die novissimo, cum Christo exemplari conferetur imago vitæ, quam pinxi? ubi ejus humilitas meo fastui, ejus vulnera meis voluptatibus, ejus mansuetudo meis furiis opponetur? Ah! quale monstrum Christianus absque Christi moribus! Baptizatus, & Dæmonis mancipium! sub crucis vexillo carnis assecla! Vel igitur & baptismo tuo & Christianæ professioni abrenuntia, vel etiam tuam, vitæ Christi Salvatoris conformem redde. Aut nomen muta, aut mores.

Putasne, quod ex actionibus tuis Christi discipulus agnosci possis?

76   *Dies septimus.*
sis? Ubi vestigium aliquod in
te Filii Dei relucet?

Magister, sequar te, quo-
cunque iêris. *Math. 8.*

Sinè causa sum Christianus,
si Christum non sequor. *S. Ber:*

EXERCITIUM II.
De pietate erga B. Virginem.

I. **M**Eritò mihi cor è fibris
evulsero, si geram il-
lud erga Mariam indevotum.
Quisquis illam non amat, nec
vivere meretur, nec amare
quidquam. Non potuit Deus
puram creaturam hâc melio-
rem condere. Dei Mater est,
ut possit; Tua Mater est, ut
velit

velit tibi prodesse. Quin igitur salutas, obsecras, veneraris, diligis Mariam?

2. Si sensus omnis, omnis ardor pietatis, (quod DEUS avertat,) in me refrixerit, amoris tamen in Mariam scintillas fovere connitar: Scio fore, ut illius ope conversionis veræ gratiam consequar. In omnibus periculis, persecutionibus, tentationibus, sub tuum præsidium confugiam, o! Maria: Licet propè stygi immerfus, in te sperabo, Regina cæli. Perire non potest, qui brachiis tuis immoritur.

3. Ut se tibi monstret Matrem, exhibe te filium. Ille

usus Officii Mariani laudatissimus apud multos defloruit; Corollæ rosarum Marianarum ferè tantùm in manibus illiteratorum circumferuntur. Ita Christianus, cui DEUS moriens suam Matrem commendavit, recipit in sua? Tunc te perditum arbitrabor, cùm Mariæ servire desieris.

Consecra te totum de novo Mariæ, ejusque servitio mancipatus; dic ex animo:

Dominare tu nostri, & Filius tuus. *Jud. 8.*

MARIA! O! Nomen, sub quo nemini desperandum.

S. August.

EX

EXERCITIUM III.

De imitatione Sanctorum.

I. **P**Ræter duo Luminaria
magna JESUM & MA-
RIMAM, DEUS tot Sanctos,
quot stellas in mundo posu-
it, ut essent tibi viæ duces,
ac comites ad terram sanctam.
An attendis? an sequeris? la-
pidati sunt, secti sunt, tenta-
ti sunt, in occisione gladii
mortui sunt. En quanta ab
aliis passi! circuiêrunt in me-
lotis, egentes, afflicti. Et quan-
tam sibi metipsis vim intule-
rint, ut pervenirent ad san-
ctitatem! Tu sanctus esse vis
sinè labore, sinè dolore, nullô

negotiô tuô, per solam DEI gratiam.

2. Sancti fuerunt ex eadem massa, qua nos sumus. Elias erat homo similis nobis, passibilis, sed & multi primùm peccatores, Matthæi, Magdalenzæ: periculis peccandi proximis expositi, tentationibûs inrernis externisque fatigati. Quales nihilominus per cõoperationem cum Dei gratia evaserunt? Tu quem te futurum speres, sic agendo ut agis? amulare charismata meliora. Quantumvis infirma sit natura, gratia Domini confortabit eam.

3. Nemo repenti fit sanctus.

Suos

DEI Suos habet gradus perfectio.
Si volare non potes ad ardua
em repere tamen potes à mini-
lias mis ad majora; si quot men-
pal sibus unum excinderes vi-
um tium, unam animo virtutem
da infereres, sub anni finem jam
ro forces inter exempla. Quid a-
bū liud abs te postulant Patroni
ati menstrui? quorum sanctimo-
oó niam mirari potes, imitari
ati debes.

utu *Vitas Sanctorum diligenter*
gis *evolve, illorumque mores in te ef-*
ora *finos. Patrocinium item eorum*
atu *assiduè implora, ut habeas eos in*
abi *necessitatibus amicos.*

atus *Imitatores mei estote, sicut*
s *& ego Christi 1. Cor: 4.*

Quod potuerunt isti & istæ,
tu non poteris? *S. August:*

EXERCITIUM IV.

De Paradiso.

1. **P**ARADISUS O! magnum
nomen! qui Paradisum
nominat, dicit exterminatio-
nem omnium malorum, bo-
norum omnium congregatio-
nem, specimen magnificentiæ
Dei, pretium sanguinis Chri-
sti, expletionem omnium hu-
mani cordis desideriorum, &
h'is omnibûs majora. Nun-
quid eò anhelas? Nisi vide-
dero conatus tuos, nō credam.

2. **DEUM** intueri clarè;
sicut

sicut est in se, in gloria sua :
Deum amare sinè mensura, &
modò : Deum possidere sinè
metu jacturæ, hoc est, quod
spero. Ah ! quatuor tantum
restant peregrinationis meæ
dies, & tunc morabor æter-
num cum eo, quem diligit
cor meum !

3. Quid refert, ubi tandem
& quomodo his in terris simus,
dummodo per totam æterni-
tatem in gloria cum JESU &
MARIA simus ; poterone ju-
re conqueri, quòd felicitas
infinita non sinè laboris præ-
tio mihi vendatur ! Tot Mar-
tyres suo sanguine cælum e-
mérunt, & crediderunt inte-
reà.

reà, se gratis accepisse. Ah! felix æternitas! si saperent homines, & intelligerēt te! quàm lorderet illis terra!

Excita magnum in te beatitudinis acquirendæ desiderium. Cogitans de Paradiso, nihil in mundo vel admiraberis, vel timebis.

Satiabor, cùm apparuerit gloria tua. *Psal. 16.*

Si labor terret, merces invitet. *S. Ber:*

DIES OCTAVUS.

EXERCITIUM I.

De malis tolerandis.

1. **I**mitatores Christi non sumus, ut diffuamus gaudiis opibus abundemus. Si sic vivendum erat, relinquendus fuerat mundus, ut antè sub imperio passionum & opinionum. Christiana-lex, & vita mortificationem docet & penitentiam. Qui crucem non amat, fidei renuntiet.

2. Quid ait Evangelium? Beati qui lugent. Væ vobis qui ridetis in hoc mundo, pleni solariis terrenis. Hæc est lingua Spiritus Sancti, quæ multis

multis barbara videtur, & in sola Canada ac Japonia intelligitur: Ubi fideles ad Martyrium festinant. Articulus pœnarum sacrâ paginâ vix non expungendus est in Europa. Credimusne felicitatem hujus vitæ consistere in lachrymis, & miseros esse divites, potentes, &c.? Profectò sic obligaris ad hoc credendum, velut ad quidvis aliud.

3. Oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam. Omnes Sancti per viam Crucis, per doloris tramitem ad cælum pervenerunt. Sperâsne gratis id tibi donandum, quod Dei Filio, ejusque Sanctis tantum ste-

stetit? Crux electorum est nota. Per spineam Coronam, aurea obtinetur. Reprobis est omnis impatiens. Patiendum est vel in altera vita. O! Domine! Hic ure, hic seca, dummodò in æternum parcas.

*Adora Christum Crucifixum,
& ab eo patientiæ virtutem exora.
Si compassus ei fueris, conregnabis.*

Qui non bajulat crucem suam, non est me dignus.

Luc. 14.

Pudeat sub spinoso Capite membrum esse delicatum.

S. Bern:

---

*EXERCITIUM II.**De fervore in agendis bonis.*

1. **O** ! Si tantô flagrarem zelô salutis meæ, quantô flagrat ipse DEUS ! Qui nihil agit extra se, nisi propter nostram salutem. Omnia Divini cordis desideria, sollicitudines, ordinationes eò collimant. Confundere anima tepida, tuæ salutis incuria.

2. Age, quod agis. Opus Dei est : maledictus es, si facias negligenter. Dominum contemnit famulus, qui servit deside manu, averso vultu. An vilis merces est, quam spondet operariis ? An solve-

re

re non vult, aut non potest?
DEO laboras tanto, tamque
fideli Domino! imò tibi labo-
ras. Si parum seminas, parum
& metes.

3. Unum opus pro DEI glo-
ria factum, omnium Hero-
um præclaris facinoribus præ-
valet. Si vanitati tantò insu-
damus studiò, quantum dabi-
mus æternitati? Vide man-
cipia dæmonis, filios hujus
 sæculi, si labori parcunt, si ce-
dunt ulli difficultati, si que-
runtur de sudore, quò gra-
tiam Principis; opes, aut ho-
nores lucrati sunt, & fortè
cum illis inferni pænas! An
vilior dæmone Christus JE-
SUS?

SUS? An cælum infernò post-
ponitur? Ah! infernus post-
hac meum erit gymnasium:
Sic amabo DEUM, ut eum
odit dæmon: ita DEO servi-
am, uti mundo servitur, &
dæmoni. Verè non est nimium.

*Perpende tuas actiones, in qui-
bus maxime tepidus es, & exci-
ta te facta reflexione ad primum
fervorem, quo servire DEO cæ-
peras aliquando.*

Spiritu ferventes, Domino
servientes. *Rom. 12.*

Quales impetus habebas ad
mundum, tales habeas ad Ar-
tificem mundi. *S. Aug.*

*EXERCITIUM III.**De Conformatione voluntatis
cum Divina.*

I. **O**ptima fortuna creaturæ rationalis est, velle, quod ejus Creator vult. Anima, quæ non vult, quod vult DEUS, sibi nimium arrogat, DEO plurimum derogat. Velle, ut sit alius rerum status, aut cursus, est velle, ut DEUS non sit Dominus. Quidquid contingit, DEO sic disponente contingit. An non æquum est, approbare, quidquid infinita Sapientia ordinat seu constituit.

2. Nihil ex divina voluntate

tate mihi accidit, quod non sit in bonum meum. Et licet ipse DEUS pugionem in cædem meam dirigeret, scio manum ejus ex amore Paterno dirigi. Quid eum timeo, qui me diligit? Quid de frigore aut æstu conquerar, de morbo, aut bello, de fortunis, aut agris direptis? hæc omnia naturam & nomen mutant, dum per manus Divinas transeunt. Mala tibi videntur, quia nec causas eorum intelligis, nec prævides eventum. Permite navi cursum, quem tenet, licet in ea remos trahas: est, qui ad clavum sedeat, omnibusque provideat Nauclerus DEUS.

3. Ne postules ea, quæ sunt,
tuò fieri arbitrátû. Amor pro-
prius tuum dementat judici-
um, ut velis tui causâ muta-
ri ordinem Universi à DEO
tam sapienter dispositum. Tu
tibi vitam exoptas, at qui
hæreditati tuæ inhiant, mor-
tem tibi, sibi que convenien-
torem esse judicant. Miles
bella, Cives pacem flagitabunt:
Nauta ventos, Colonus So-
lem inclamabit; Quis tot lí-
tibus, & abeuntibus in con-
traria judiciis finem & mo-
dum ponet, nisi solus DEUS?
Attende potiùs mentem ad ea,
quæ tui sunt arbitrii, & hæc,
si lapsi, emenda: Dementia
est,

est, velle componere, quæ non
sunt penes te.

*Abrenuntia propriae voluntati,
et ora DEUM, ut ejus volun-
tas in te semper perficiatur.*

Ita Pater, quia sic placitum
fuit ante te: *Matth. ii.*

Ille placet DEO cui pla-
cet DEUS: *S. August.*

EXERCITIUM IV.

*De quiete cujusque se severantio
in suo statu.*

1. **N**umquam aridet id,
quod iunus? Semper
alii esse desideramus. Vir fa-
minas somniat feliciores, fa-
mina viros? Maritus de con-
jugio conqueritur, Clericus
de

de Cælibatu; Religiosus in
sæculo facilius, sæcularis com-
modius in Religione salutem
se suam cûraturum arbitratur.
Nempe obmurmuramus, &
magis solliciti sumus, quid
agamus: quàm, ut bene aga-
mus. Quis erit in rebus crea-
tis ordo, quæ stabilitas, si sem-
per id fiant homines, quod
esse volunt? Aut unde jus
majus habes præ cæteris, ut
solus fias, quod esse vis?

2. Gratus est DEO, qui fa-
cit, quod pro sua conditione
potest, ac debet. Quis tibi
persuasit, orando tantum nos
servire DEO? Quisque suum
habet officium: nec à sæcu-
lari

lari DEUS exigit vitam religiosam, nec à mendico divitiarum eleemosynas. Temerè jactas. in alio te statu futurum perfectiorem, cum nescias, quas inibi tentationes dæmon, quæ caro tricas, loci, superiores, subditi, molestias tibi sint obvoluturi, ex quibus totus status alteratur. Status, in quo positus es, à DEO prævitus, est tibi commodissimus omnium ad salutem: quem si non assequeris, ex te perditio tua est. Dic igitur cum Thoma Kemp: Domine, da quod vis, & quantum vis, & quando vis; Tu scis quod melius est.

3. Si conditione mea contentus vivo, cur tædet opera huic convenientia exhibere? Cur non ago, quæ agenda sunt? quid de molestia statui meo annexa conqueror? non esset prudens faber, qui de fuligine conqueritur: imprudentior æger, qui dolores agrè fert: pauper, qui se contemni, affligi lamentatur: minùs ingeniosus, qui se rideri, non applicari ejulat; hæc tuæ conditionis sunt onera. Si robore, divitiis, ingenio præcelleres, non haberes hæc incommoda, sed alia majora, quibus modò exemptus vivis. Commite rem DEO, vi-

E

rili-

riliter age & iustine Dominum
dispensantem talenta prout
vult, & cui vult.

*Persiste in statu, & omitte
querelas, quibûs te turbas & alios,
memor verborum D. Pauli.*

Unusquisque, in qua voca-
tione vocatus est, in ea per-
maneant. 1. Cor: 7.

Sufficis tu DEO, sufficiat
tibi DEUS; Homo, cujus
DEUS est, quid ampliùs qua-
rit. S. Cyprianus.

FINIS.

IN.

I N D E X

Dierum & Exercitiorum.

Dies I.

Exercitia.

I. De Fide.	3
II. De fine hominis.	8
III. De cura salutis.	10
IV. De non differenda conversione.	14

Dies II.

Exercitia.

I. De Morte.	18
II. De Iudicio Extremo.	19
III. De Inferno.	24
IV. De Æternitate penarū inferni.	26

Dies III.

Exercitia.

I. De horrore peccati.	30
II. De fuga peccati venialis.	33
III. De usu temporis.	36
IV. De usu gratiarum.	38

Dies IV.

Exercitia.

I. De usu Sacramentorum.	41
--------------------------	----

II. De Sacro.	43
III. De Eleemosyna.	47
IV. De Exemplo.	50

Dies V.

Exercitia.

I. De Prasentia Dei.	53
II. De Conscientia in Deum.	58
III. De diffidentia sui.	57
IV. De Respectibus humanis.	60

Dies VI.

Exercitia.

I. De Amore Dei.	63
II. De Amore Christi.	65
III. De amore Proximi.	69
IV. De amore Inimicorum.	71

Dies VII.

Exercitia.

I. De Imitatione Salvatoris nostri.	73
II. De Pietate erga B. Virginem.	76
III. De Imitatione Sanctorum.	79
IV. De Paradiso.	82

Dies VIII.

Exercitia.

I. De

I.	De malis tolerandis.	-	85
II.	De fervore in agendis bonis.		88
III.	De conformatione voluntatis cum Divina.	-	98
IV.	De quiete cujusque perseveran- tia in suo statu.	-	94

Alia Distributio Horum Exercitiorum
per dies integri Mensis.

Exercitium Preparatorium.

De Fide. 8
Die

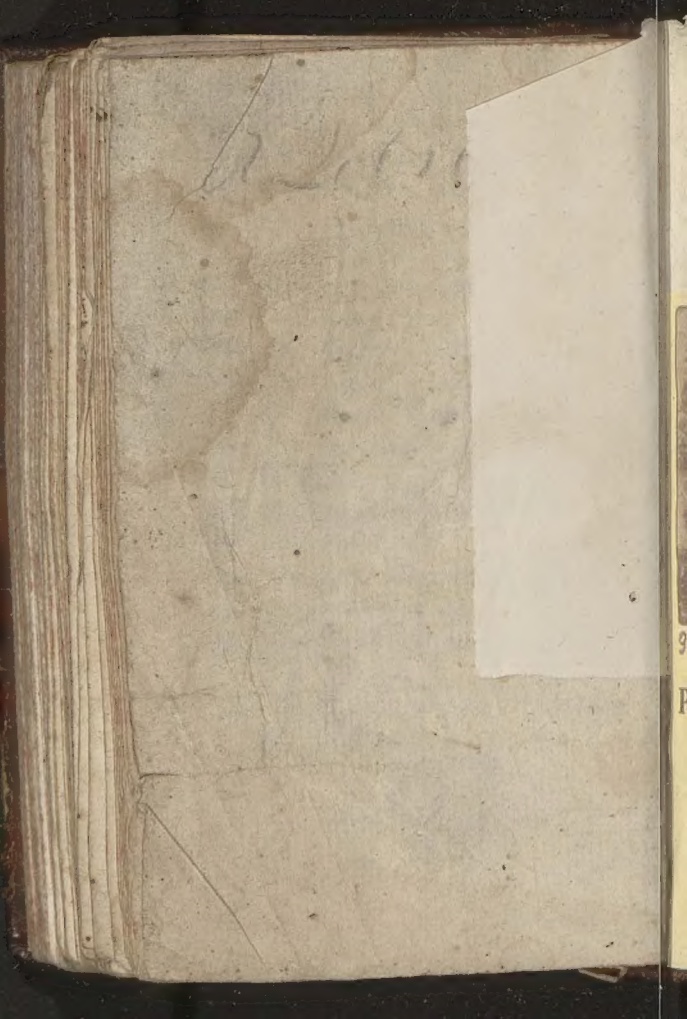
1.	De fine hominis.	-	8
2.	De cura salutis.	-	10
3.	De non differenda conversione.		14
4.	De Morte.		18
5.	De Judicio extremo.	-	21
6.	De Inferno.	-	24
7.	De aeternitate Penarum inferni.		26
8.	De horrore peccati.	-	30
9.	De fuga peccati venialis.		38
10.	De usu temporis.		36
11.	De usu Gratiarum.	-	38
12.	De usu Sacramentorum.		41

13.	De Sacro.	-	43
14.	De Eleemosyna.	-	47
15.	De Exemplo.	-	50
16.	De Prasentia Dei.	-	53
17.	De Confidentia in Deum.	-	55
18.	De dissidentia sui.	-	57
19.	De Respectibus humanis.	-	60
20.	De Amore Dei.	-	63
21.	De Amore Christi.	-	65
22.	De Amore Proximi.	-	69
23.	De Amore Inimicorum.	-	71
24.	De Imitatione Salvatoris.	-	73
25.	De Pietate erga B. Virginem.	-	76
26.	De Imitatione Sanctorum.	-	79
27.	De Paradiso.	-	82
28.	De malis tolerandis.	-	85
29.	De fervore in agendis bonis.	-	88
30.	De Conformatione voluntatis cum Divina.	-	91
31.	De Quicta cuiusque perseveran- tia in statu suo.	-	94

4
4
5
5
5
5
6
6
6
6
7
7
7
7
8
8
8
tis
9
n-
9

960459

2500,

Bibliotheca
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej

01626

e. I. 19

